

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de SAAMBINDER

**GEREFORMEERDE GEMEENTE
DRACHTEN**

04 Lijdens-
aankondiging

09 Een revival
in Asbury

12 Geen stem
te verliezen

Jezus te Bethanië gezalfd

ds. E. Bakker, Veen

De tijd om overgeleverd te worden in de handen van de onrechtvaardigen kwam voor Jezus heel dichtbij. Wat Hij niet geroofd had, moest Hij gaan wedergeven. Wat een wonder: Hij wilde de volle prijs aan Gods heilig recht plaatsbekledend gaan betalen.

► Kwam tot Hem een vrouw, hebbende een albasten fles met zeer kostelijke zalf, en goot ze uit op Zijn hoofd, daar Hij aan tafel zat.

Mattheüs 26:7

Hier zien wij Hem in Bethanië. Hij zal met kostelijke zalf gezalfd worden. Bethanië is een bekende plaats die we meer dan eens tegenkomen in de Schrift. Het is een plaats waar Hij gastvrij werd uitgenodigd om te eten. Deze keer bij Simon de melaatse.

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE DRACHTEN

In 1954 onttrekt een aantal personen zich aan de Christelijke Gereformeerde Kerk te Drachten en ontstaat er een Christelijke Gereformeerde Gemeente in Nederland.

In hetzelfde jaar verrijst er een nieuw kerkje aan de Zuidkade. Op 13 februari 1962 wordt de gemeente – die met slechts 12 belijdende leden en 13 doopleden inmiddels heel klein is geworden – opgenomen in het kerkverband van de Gereformeerde Gemeenten. In verband met de groei van de gemeente wordt het aantal zitplaatsen in 1970 uitgebreid tot 150. Na de komst van ds. E. Venema, in 1973, zet de groei zich in versterkte mate door. Uiteindelijk leidt dit ertoe, dat men in 1976 een nieuw kerkgebouw aan De Singel betreft. De Jeruzalemkerk telt 280 zitplaatsen.

De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'Geplant en bewaard'.

De gemeente telt 135 belijdende leden en 137 doopleden.

Nee, dat betekent niet dat Simon nog melaats is als hij Jezus uitnodigt voor de maaltijd. Simon was melaats en is daarvan genezen. Dat gaf dankbaarheid in zijn hart. Daarom wenst Simon met Jezus om te gaan en nodigt hij Hem uit voor de maaltijd.

Wat een wonder: Jezus wilde komen. Jezus wilde met hem eten. Jezus wilde bij hem, Simon de melaatse, aan tafel komen. Simon de melaatse. Zelfs na zijn genezing is hij nog steeds: Simon de melaatse. Zo heeft Simon zichzelf leren kennen, zoals Ruth zichzelf als de Moabitische bleef zien, hoewel ze door haar huwelijk met Machlon in Israël was ingelijfd.

Het is een kenmerk van genade als we nooit boven onze afkomst uitkomen. Zondaar te zijn en na ontvangen genade zondaar te blijven. Dan is het zo'n wonder als Jezus met zo'n ziel gemeenschap wil hebben. Geloof maar dat Simon tijdens die maaltijd steeds met een verwonderd oog naar zijn Weldoener heeft gekeken.

Door wie gedaan?

Plotseling wordt de rust van de maaltijd verstoord. Maria, de zus van Martha en de uit de dood opgewekte Lazarus (die ook bij de genodigden horen), gaat plotseling iets doen waar niemand op gerekend had. Ze gaat naast Jezus staan. Ze heeft een albasten fles met zeer kostelijke zalf in haar handen, breekt de hals van het flesje en giet de inhoud over het hoofd van Jezus: '... en goot ze uit op Zijn hoofd, daar Hij aan tafel zat'. Nee, niet een paar druppels, maar de hele inhoud van dat flesje! De waarde ervan vertegenwoordigt een klein vermogen!

Johannes schrijft dat zij ook de voeten van Jezus heeft gezalfd. Hoofd en voeten. Maria is bij het hoofd van Jezus begonnen en bij Zijn voeten gestopt toen het hele flesje leeg was. Het hele huis werd vervuld met de geur van de kostelijke nardus.

Toch was deze geur niet aangenaam

voor alle aanwezigen. Zo'n flesje kost een jaarsalaris. Dat had verkocht kunnen worden tot onderhoud van de armen! Ingrijpend als de liefdegeur die Gods kind verspreidt door anderen niet wordt geroken of niet aangenaam voor ons is. Men vond dat deze daad van Maria aan het doel voorbijschoot. Maar Jezus sprak dat tegen.

Het doel ervan

De inhoud van zo'n fles werd gebruikt om het lichaam van een overledene te zalven. Dat konden alleen de rijken zich veroorloven. Daarmee eerden zij hun dierbare overledene na het sterven, voordat de begrafenis plaatsvond.

Wat ingrijpend als de liefdegeur van mensen als Maria ons hart niet raakt.

Dat was nu precies Maria's bedoeling. Vers 12: 'Want als zij deze zelf op Mijn lichaam gegoten heeft, zo heeft zij het gedaan tot een voorbereiding van Mijn begrafenissen'.

Hieruit blijkt dat Maria het onderwijs van Jezus over Zijn lijden en sterven en begraven worden heeft begrepen! En ze heeft ook begrepen wat dat sterven van Jezus voor haar persoonlijk inhield.

Hij zou Zijn ziel tot een schuldoffer gaan stellen. Hij zou verzoening aan gaan brengen voor verloren zondaren. En daar was zij, Maria, er één van. Ze was verloren in zonden en ongerechtigheid en verloren gaan was eigen schuld. Maria kon

alleen maar zalig worden als Gods recht werd vervuld. Maar ze zag: dat is door en uit mezelf onmogelijk! Daarom is zalig worden een afgesneden zaak.

Wat een wonder als dan het licht van de Heilige Geest mag vallen over het onderwijs aan Jezus' voeten gekregen. Wat wordt een ziel dan klein als het door het geloof geëigend mag worden: Hij rechtvaardig, voor de onrechtvaardigen. Grote dierbaarheid heeft Maria gezien in Jezus, Die straks zal gaan sterven voor haar. Wat een dierbaarheid als het geloofd mag worden: 'De straf, die ons den vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden'. Begrijpt u dat de dure fles van Maria haar niet te duur is geweest? Het leefde in haar hart: 'Ik zal U al mijn liefde waardig schatten, wijl Gij mijn rechterhand woudt vatten'.

Lijdensgangen

Wat ingrijpend als de liefdegeur van mensen als Maria ons hart niet raakt. Dat betekent dat het lijden en sterven van de Borg voor ons nog geen waarde heeft gekregen. Dat kan zelfs zijn bij het levend gemaakte volk van God, als we denken dat we zelf nog iets kunnen aanbrengen tot onze zaligheid.

Geloof maar dat de discipelen, behalve Judas, Jezus liefhadden. Dat Hij waarde voor hen had, zover als zij Hem mochten kennen. Maar Maria mocht al weten wat er vóór Hem lag: lijden en sterven, ja verbrijzeld worden, om zo de vrede en de eeuwige zaligheid voor haar aan te brengen.

Als we door het geloof de lijdensgangen van de Borg mogen kennen, dan is de prediking in de lijdensijd evangeliieverkondiging. Dan kan de grootste van de zondaren zalig worden op grond van recht. Laat het daarom onze bede zijn of de Heilige Geest ons wil leren om het lijden en sterven van Christus op de hoogste waarde te schatten. Dan krijgt Hij in ons leven de plaats die Hem toekomt: de hoogste plaats. ♦

Uit:
MEER DAN OVERWINNAARS
ds. G.H. Kersten
(uitg. De Banier, 1953).

'Zou ik verhalen van... Simson?'

Hebreeën 11:32

SIMSON

De Heere doe ons gedurig vrezen voor de zonde. Hoe bitter moet Gods volk die hier bewenen. God schonk Zijn kinderen alle beloften voor dit en het komende leven, doch zij laten zich menigmaal door Delila de haren afknippen. Met uitgestoken ogen komen zij dan in het gevangenhuis terecht. O, volk des Heeren, dat wij door genade de zonde meer en meer haten en vlieden, anders komen de Filistijnen over ons, met al hun wreed geweld, gelijk over Simson.

De liefde tot Gods Naam en eer dringe ons als nazireeërs in tere vreze te wandelen, als afgezonderden Gods. Dood uw leden die op de aarde zijn, ruk ogen uit en hou door genade voeten af, opdat u in het Koninkrijk der hemelen een vrijmoedige wandeling hebt. God zonderde u af. God de Vader schreef naar Zijn vrijmachtig welbehagen uw naam in het boek des levens. God de Zoon kocht u met Zijn dierbaar bloed. God de Heilige Geest rukte u als brandhout uit het vuur. Gij zijt afgezonderden Gods. Gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilig volk; een verkregen volk, opdat gij moogt verkondigen de deugden Desgenen Die u geroepen heeft uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht.

Gij, die eertijds geen volk waart, maar nu Gods volk zijt; die eertijds niet ontfermd waart, maar nu ontfermd zijt geworden, geliefden, gedenk de apostolische vermaning: 'Ik vermaan u als inwoners en vreemdelingen, dat gij u onthoudt

- ▶ van de vleeselijke begeerlijkheden, welke krijg voeren tegen de ziel; en houdt uw wandel eerlijk onder de heidenen, opdat in hetgeen zij kwaad-lijk van u spreken als van kwaad-doeners, zij uit de goede werken die zij in u zien, God verheerlijken mogen in den dag der bezoeking' (1 Petr. 2:11, 12).

Niettegenstaande Simsons leven leidt door diepe zonde-wegen, zoals wij in onze eerste beschouwing opmerkten, dat nam niet weg dat Simson Israël begon te verlossen door het geloof. Hij is de wreker van zijn volk aan de vijanden in een tijd toen de afval van de levende God algemeen en de vernedering van Israël zó groot was, dat alle moed ontviel. Toen verwekte en heiligde God Simson. Heeft Simsons geboorte, aangekondigd door de engel, onder verplichting van het nazireeërschap, in dit opzicht niet veel te zeggen? Geen redder werd gevonden onder de stammen van Israël. Geen Barak, geen Gideon, geen Jefta zelfs. Er was geen uithelper. Toen trad God Zelf voor Zijn volk op, hoewel het Hem versmaadde. De Heere verwekte een richter!

Is Simson niet een type van Christus? Er was niemand die hielp. Geen lossers was voor Gods uitverkorenen, noch in de hemel, noch op de aarde. Er was er geen! 'Want wie is hij die met zijn hart borg worde om tot Mij te genaken?' (Jes. 30:21).

O, sla het oog omhoog, volk! Het was om u, dat God de Vader een Losser verordeneerde, dat de Zoon Zich als Borg gaf. Om u, die de eeuwige dood u onderworpen hebt. Uw Losser is van God gegeven, door de vrijmachtige liefde des Vaders, die zó groot is dat Hij Zijn eniggeboren Zoon schonk. De verlossing van arme zondaren is het werk Gods. Geen kwadrantpenning is door de mens aan het recht Gods te voldoen.

▶ volgende week het vervolg

Verandering in het onderwijs

Van toen aan begon Jezus Zijn discipelen te vertonen, dat Hij moest heengaan naar Jeruzalem, en veel lijden van de ouderlingen, en overpriesteren, en Schriftgeleerden, en gedood worden, en ten derden dage opgewekt worden. En Petrus, Hem tot zich genomen hebbende, begon Hem te bestraffen, zeggende: Heere, wees U genadig! dit zal U geenszins geschieden. Maar Hij, Zich omkerende, zeide tot Petrus: Ga weg achter Mij, satanas! gij zijt Mij een aanstoot, want gij verzint niet de dingen, die Gods zijn, maar die der mensen zijn.

Mattheüs 16:21-23

ds. L. van der Kuijl, Waarde

'Van toen aan...'. Dat is het opvallende begin van de eerste lijdensaankondiging van de Zaligmaker. Heel nadrukkelijk wordt een verandering in het onderwijs van Jezus aangewezen. 'Van toen aan...'. Wanneer is dat geweest?

Samen met Zijn volgelingen verblijft Christus in de delen van Cesaréa Filippi. Hij heeft daar zojuist een hartelijke belijdenis uitgelokt: 'Maar gij, wie zegt gij dat Ik ben?' Petrus, zoals zo vaak de spreekbuis van de discipelen, antwoordde: 'Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods'. Dat was een belijdenis die van Boven kwam, door de Vader geopenbaard. Dat hebben Petrus en de anderen door de Heilige Geest mogen leren. Nu gaat de grote Gezalfde de spits van Zijn onderwijs veranderen. Alle nadruk komt vanaf nu te vallen op zo'n belangrijk onderdeel van Zijn werk. Christus moet als de enige Hogepriester gaan betalen voor de hemelhoge schuld van heel Zijn Kerk. 'Van toen aan...'. Een markeringspunt. Daar in de delen van Cesaréa Filippi verandert het onderwijs van Jezus. Het gaat een andere kant

op. De Christus *moet* naar Jeruzalem. Hij *moet* veel lijden. Hij *moet* gedood worden. Hij *moet* ten derden dage opgewekt worden. Let op het woordje *moet*. Dat moet volgens Gods welbehagen. Dat moet, omdat zo alleen Gods eer verheerlijkt wordt. Dat moet, omdat zo alleen aan Gods gerechtigheid genoeg gedaan wordt. Dat moet, omdat de zondelast en hemelhoge schuld van de Kerk alleen in een weg van verzoening door voldoening weggenomen kan worden. Dat moet. Zo heeft de drie-enige God het gewild.

Ergernis

Dat onderwijs wekt ergernis op. Petrus, de man van de prachtige belijdenis, neemt de Zaligmaker apart en bestraft Hem. Emotioneel geladen zegt hij het: Zo moet het niet! Niet in die weg. Niet op deze manier. Petrus spreekt uit wat

de anderen ongetwijfeld ook gedacht hebben. Hij wil wel een Christus, maar niet Eén Die moet lijden, sterven en gedood worden. Maar dat zijn mensengedachten. Zo is Petrus als een duivel die tegenwerkt, als een aanstoot die in de weg ligt, waarover de Zaligmaker zou struikelen.

Waarom roept de lijdensaankondiging zo'n reactie op? Weet u het? Misschien wel uit eigen ervaring. Wat was het goed om aan de voeten van de Zaligmaker te verkeren. Een betere plek is niet denkbaar. Nadat u in al uw zonden, ellende en schuld in een weg van buigen Hem aangewezen kreeg als het Lam Gods. Nadat Hij verscheen als het Licht der wereld in de donkere nacht van uw verloren leven. Er is een Middelaar Die de afstand tussen de Heere en mijn ziel overbrugt. Er is er Eén Die de heilige, rechtvaardige God en de onheilige, onrechtvaardige zondaar bij elkaar brengt! Uw ziel sprong op van vreugde en u mocht onderwijs ontvangen uit de mond van de grote Leraar ter gerechtigheid. De ene keer vertroostend, dan weer bemoedigend,

dan weer bestraffend, maar het was een goede tijd. En de verwachting? Het gaat van goed, naar beter, naar best. Alleen maar vooruit. Alleen maar meer worden. Maar, 'van toen aan...'. Er brak een andere periode aan. Een periode van minder worden. Een periode van onbegrip. Een periode waarin meer en meer de nadruk kwam te liggen op de noodzaak van betaling. De hoogste Profeet is gaan onderwijzen over Zijn hogepriesterlijke bediening. Onderwijzen over de noodzaak van het bloed. Het is nodig dat de eer van God verheerlijkt wordt. Het is nodig dat voor elke zonde betaald wordt. Zonder betaling, zonder bloedstorting is er geen vergeving. Met alles wat er in het leven geweest is, moet u inleveren.

Onderscheid

Er is een onderscheid in het mogen leren dát de Middelaar gekomen is en het leren wáártoe de Middelaar gekomen is. Alleen een Borg Die moet heengaan, Die moet lijden, Die moet sterven voldoet. Zo wil God het. God eist betaling. God eist het leven.

Zo erg is de zonde dat er alleen in deze weg genade zijn kan. De ziel die zondigt, zal immers sterven?

Het moeten leren dat er geen ander betaalmiddel, geen andere weg dan de weg van lijden en sterven alleen, verzoening met God geven kan, roept vijandschap op. Alles, werkelijk alles van mij moet er dan af. Niets kan meetellen in de weegschaal van Gods recht. Zo moet ik mijn leven verliezen. Anders is er geen behoud. 'Want zo wie zijn leven zal willen behouden, die zal hetzelfde verliezen; maar zo wie zijn leven verliezen zal om Mijnentwil, die zal hetzelfde vinden'.

Bent u Petrus tegengekomen in uw hart? Let dan nog op één ding. De discipelen werden uiteindelijk allen aan Jezus geërgerd, maar Jezus niet aan Zijn discipelen. In Zijn onuitsprekelijke zondaarsliefde houdt Hij Zijn jongeren zelfs dan vast. Zo is deze volkomen Borg en Zaligmaker. 'Hij weet wat maaksel wij zijn, gedachtig zijnde dat wij stof zijn'. ♦

► wordt vervolgd

Het moeten leren dat er geen andere weg dan de weg van lijden en sterven alleen, verzoening met God geven kan, roept vijandschap op.

► Beeld: Gethsémané.

Pas op met citeren

ds. G.J. van Aalst, Nieuw-Beijerland

We zijn inmiddels bij het derde van de zes onderdelen van het Besluit van de Dordtse Leerregels. Na het redengevende woord 'daarom', volgt een duidelijk adres aan wie dit gedeelte van het slotwoord gericht is.

Gezien alle lasteringen van de remonstranten hebben de Dordtse vaders in de Naam des Heeren een dringende boodschap uitgevaardigd. Zijn Naam en zaak waren immers in het geding.

Voor wie is deze oproep bestemd? 'Daarom, zo velen als er de Naam van onze Zaligmaker Jezus Christus godvruchtiglijk aanroepen, dien betuigt deze Synode van Dordrecht door de Naam des Heeren...'. Het wezen van de kerk wordt dus aangesproken. Dat zijn degenen die in de vreze des Heeren de Naam des Heeren aanroepen.

Eigenlijk gaat het bij de 'aanroepers

van Gods Naam' om de eredienst, om de samenkomst in de dienst der verzoening. Daarvan wordt gezegd dat dit op een tere, godvruchtige wijze dient te geschieden. Kan dat van ons gezegd worden?

Aan het einde van dit gedeelte stelt men nog eens duidelijk dat het niet gaat om vage compromissen, of verklaringen bij meerderheid van stemmen. Nee, 'deze verklaring van de rechtzinnige leer is bevestigd met eendrachtige overeenstemming van allen en een ieder lid der gehele synode'. We horen hier de hartelijke eenheid 'in de Naam des Heeren'. Men sprak dus met gezag in de gemeenschap der

heiligen, krachtens de Godsopenbaring van God Drie-enig.

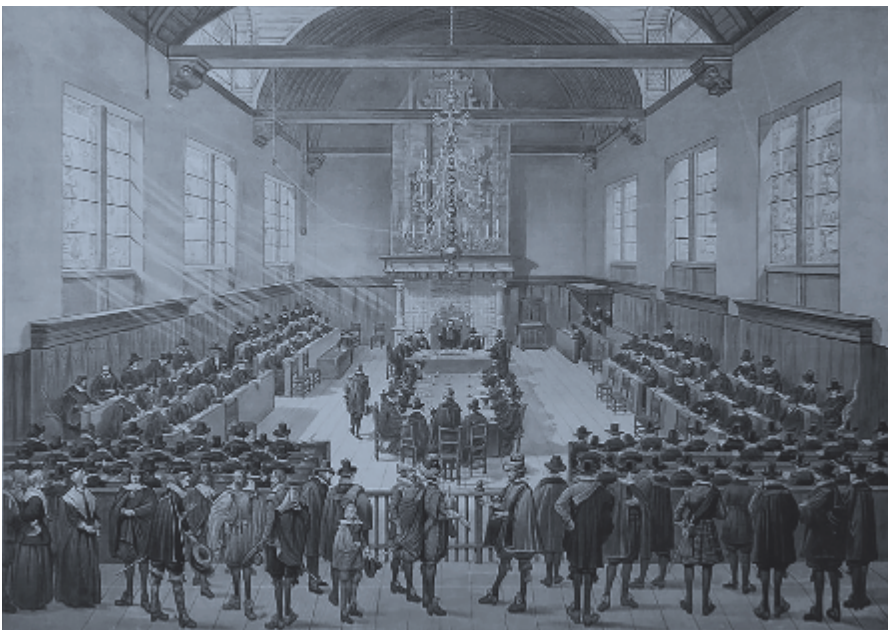
Geen citaten

Wat is de inhoud van de oproep van de Dordtse vaders aan de kerk der eeuwen? Het gaat over de geloofsleer en het geloofsleven. Eerst wordt voor twee gevaren gewaarschuwd. Wat moeten we duidelijk *niet* als de norm hanteren voor leer en leven? Ga nooit uit van 'lasteringen, die hier en daar uit samengeraapt zijn'. We moeten geen acht slaan op theologische voorstellingen die de waarheid verdraaien en in een kwaad daglicht stellen. Laten we geen acht slaan op verkeerde voorstellingen die overal vandaan gehaald zijn en ten diepste nergens op gebaseerd zijn. Luister toch niet naar subjectieve gedachten die de waarheid lasterlijk bestrijden.

Wat de vaders ook zeggen is dit: Wees voorzichtig met citeren, met aanhalingen van de persoonlijke opvatting van predikanten uit het verleden of uit het heden. Veelal zijn het bijzondere gezegden die vaak 'te kwader trouw aangehaald worden', of die niet correct worden aangehaald, of die bewust of onbewust verdraaid worden, buiten het verband en buiten de intentie van het geheel. Kortom: wees uiterst voorzichtig met citaten bij het funderen van de waarheid aangaande leer en leven. Want daarmee werd en wordt veel kwaad aangericht. Zeker in de tere zaken van de geloofsleer en het geloofsleven is dat in de communicatie met de remonstranten overduidelijk gebleken, in de jaren voor de synode, tijdens en erna. De remonstranten probeerden - verbaal zeer begaafd en wetenschappelijk schijnbaar onderlegd - een eenvoudig kerkmens te overtuigen van eigen licht en eigen gelijk. 'Doe daar niet aan mee', zegt Dordt hier.

Slechts de belijdenis

Nu volgt de positieve oproep van Dordt: wees gefundeerd in de belijdenis. Dat is en blijft een gezamenlijk en openbaar getuigenis van de hele kerk. Deze belijdenis is door de eeuwen heen beproefd. Het is een document van de kerk der eeuwen. Hier klinkt het hart van de kerk, in de

geloofsgemeenschap der heiligen en in de zorgvuldige gehoorzaamheid aan de Schriften. Sinds 1561 geldt dat al voor de Nederlandse Geloofsbelijdenis, en sinds 1563 voor de Heidelbergse Catechismus. Zoek de bewijskracht niet in citaten, van wie dan ook, maar in 'de openbare belijdenis van de Kerken zelf'.

Daar voegt men aan toe: '... en uit deze verklaring van de rechtzinnige leer'. Bij 'de openbare belijdenis' horen voor ons dus nu ook de Dordtse Leerregels. Laat deze oproep in allerlei theologische discussies en verschillen toch tot ons doordringen. Begin in de kerk nooit aan een citatenoorlog, maar spreek elkaar aan op het geheel van onze kostbare belijdenisgeschriften. Onderzoek die en laat die ons wezenlijk geestelijk eigendom zijn of worden.

Duidelijk de belijdenis

Mét Dordt spreken we consequent over de gereformeerde belijdenis. Dan weten we allemaal wat we bedoelen: de Drie Formulieren van Enigheid, en die in hun geheel. We doen niet mee aan de toenevende mode om niet te spreken over 'belijdenis', maar over het gereformeerd 'belijden'. Laat staan, nog vager, over 'de kern van het gereformeerd belijden'. Een kern, dus een deel. Want, wat bedoelen we dan precies? Iedere gereformeerde die iets belijdt, spreekt een gereformeerd belijden uit. 'Een deel', en welk deel dan? 'Belijdenis' is echter statisch, vaststaand en duidelijk. Slechts 'belijden' is dynamisch en vaag. Het eerste is en blijft ons uitgangspunt. Het tweede is subjectief en voortdurend in beweging. We beroepen ons dus van ganser harte op het geheel van de gereformeerde belijdenis, niet slechts op een deel dat ons past of zint. Daarmee komen we bij de eis van waarachtigheid die klinkt in het negende gebod: '... van harte, oprecht, vrijwillig, duidelijk en volledig de waarheid en alleen de waarheid spreken' (Grote Catechismus van Westminster, antwoord 144). Bent u een liefhebber van déze waarheid? ♦

► wordt vervolgd

De blindgeborene opnieuw beproefd

ds. C.A. van Dieren, Uddel

Zij dan riepen voor de tweede maal den mens die blind geweest was en zeiden tot hem: 'Geef God de eer; wij weten dat deze Mens een zondaar is. Hij dan antwoordde en zeide: Of Hij een zondaar is, weet ik niet; één ding weet ik, dat ik blind was en nu zie.'

Johannes 9 vers 24-25

Het Sanhedrin roept voor de tweede keer de blindgeborene. Opnieuw staat de man voor de rechters. Zijn vader en moeder hebben hem verlaten, want hun mensenvrees was groter dan hun Godsvreze. Dat is door Gods werk bij de blindgeborene anders. Hoe zou dat met ons zijn als wij eens zo alleen temidden van die helse handlangers zouden staan? De blindgeborene weet nog maar weinig. Hij is geen held in het geloof en kan geen grote zaken vertellen, maar hij mag in de kracht van God voor Zijn eer opkomen. De Heere bewaart hem in de beproeving. Zo kan bij Gods volk in de louterende beproeving het water wel tot aan de lippen rijzen, maar Christus laat de Zijnen nooit los.

'Geef God de eer', zeggen de farizeeën. Dat zijn Schriftuurlijke woorden. God heeft de mens immers geschapen om Hem te eren. In de val is de mens echter een zelfbedoeler en een eerrover van God geworden. Geloven de farizeeën dat? Welnee, zij denken dat ze zélf God de eer kunnen geven.

Tegelijk hebben ze met deze woorden een andere bedoeling. Ze zoeken een uitweg. Het wonder kunnen ze niet ontkennen, maar als die man nu God de eer geeft, kan Jezus het niet gedaan hebben. Ziet u de allerontzaglijkste dwaling? Ze randen de Godheid van de Zaligmaker aan. Verachtelijk zeggen ze: 'Wij weten

dat deze Mens een zondaar is.' Met hun uitspraken slaan ze heel het fundament van de zaligheid van de uitverkoren Kerk weg. 'Geef God de eer en zweer deze Mens, deze Bedrieger af!'

De blindgeborene geeft op de eerste vraag geen antwoord. God de eer geven? Daartoe is hij niet bekwaam. Zijn geloof komt echter wel in de vrucht openbaar. Dat er van Jezus zo verachtelijk gesproken wordt, kan hij niet verdragen. Daarom opent hij nu zijn mond. Let er eens op wat hij zegt. Hij weet én hij weet niet. Van allerlei theologische kwesties heeft hij geen verstand. Daarom begint hij geen discussie. 'Ik weet niet of Hij een zondaar is.' Wat weet hij dan wel? Één ding! Hij weet uit de praktijk, uit bevinding, wat Jezus gedaan heeft. Dat Sanhedrin mag dan veel weten, maar het zit een voet te hoog. Het is enkel verstandskennis. Ziet u het grote verschil met deze blindgeborene, deze zuigeling in de genade? Zijn getuigenis komt regelrecht uit zijn hart: 'Eén ding weet ik, dat ik blind was en nu zie!'

Vragen:

1. Hoe kan deze blindgeborene toch staande blijven?
2. Wat was het ergste van de woorden: Geef God de eer?
3. De blindgeborene begint geen discussie. Waarom niet? Wat doet hij wel? Zie ook Genesis 3.

Ledeboer, een ernstige prediker

W. Fieret, Leerdam

Op de voorpagina van De Saambinder van 24 november 2022 was een foto afgedrukt van het kerkgebouw in Borssele. Daaronder stond als toelichting: ‘Omstreeks 1860 ontstaat er in Borssele een Ledeboeriaanse gemeente, die bijeenkomt in de schuur van ouderling A. van Overbeeke aan de Weelweg’.

Een ‘Ledeboeriaanse gemeente’ verwijst naar de negentiende-eeuwse ds. Ledeboer (1808-1863). Wie was deze predikant?

‘Wie in het midden van de negentiende eeuw de bekende ds. Ledeboer over de weg zag gaan, die lange, slanke gestalte met dat bleke gelaat en de kleine blauwe ogen, die doorgaans iets schenen te zoeken; wie hem opmerkzaam gadesloeg, zoals hij meestal gekleed was met de korte broek, de deftige steek en de lange zwart-lakense jas, tot bovenaan dicht, met één rij knopen, kreeg dadelijk de indruk dat er een ernstige man voorbij trad. En inderdaad, ds. Ledeboer was zeer ernstig’.

Deze schets van Ledeboer is geschreven door ds. J.H. Landwehr. In zijn levensbeschrijving gaf hij ook een paar kenmerken van de prediking van Ledeboer: ‘In zijn prediking stond altijd op de voorgrond: alleenlijk ken uwe ongerechtigheden. Hij leidde zijn hoorders altijd naar de binnenkamers van hun hart. Oppervlakkig was hij nooit; maar altijd hield hij, die zelf door de Heere bijzonder aan zijn diepbedorven toestand was ontdekt, aan de hoorders hun diepe ellende voor. Dat was Ledeboers kracht. Hij was een ware boeteprediker’.

Ds. Landwehr stopte hier niet met zijn beschrijving van Ledeboers prediking. Hij schreef dat hij niet alleen een strenge wetsprediker was: ‘Nee, hij kon ook zeer liefelijk het aanbod der

genade doen horen. Dan was hij een ware Andreas om zijn hoorders tot Jezus te leiden. Altijd was hij bevreesd om enige eer aan het schepsel te geven. God moest alles zijn en blijven en de mens niets’.

Vreemde begrafenis

Ledeboer was de zoon van een Rotterdamse lakenkoopman. Toen hij 18 jaar was, ging hij in Leiden theologie studeren. De studie rondde hij succesvol af. Hij wilde predikant worden en daarom moest hij een kerkelijk examen afleggen. Dat gebeurde en daarmee was de weg geopend voor het predikantschap. Hij ontving een beroep van de Hervormde gemeente in Benthuisen. Daar werd hij in juli 1838 in het ambt bevestigd.

Als predikant kreeg hij steeds meer moeite met de gang van zaken in de vaderlandse kerk. Vooral de reglementenbundel en de verplichting om tijdens de kerkdiensten ook gezangen te laten zingen, gingen tegen zijn geweten in. Hij ervoer dat hij moest kiezen tussen Gods wetten en menselijke inzettingen. Toen brak het licht door. De twijfel verdween: ‘Het pak waar ik negen maanden mee gelopen had, ontviel mij. Ik was opnieuw geboren in dezen, want ik had er barensweeën over uitgestaan’, zo schreef hij later. Op een bijzondere wijze nam hij van die menselijke inzettingen afscheid. Hij had de bundels naar de preekstoel meegenomen en gooide ze tijdens de

preek in verontwaardiging naar beneden. Een vrouw, die dacht dat de dominee ze per ongeluk van de kansel had gestoten, wilde ze oprapen. Hij zei dat ze ze maar moest laten liggen. Na de dienst zou hij ze in de tuin achter zijn huis begraven. Dat gebeurde. Na de ‘begrafenis’ zongen de aanwezigen Psalm 68 vers 1 en 2.

Rondreizende predikant

Al vijf dagen later, op 13 november 1840, kreeg Ledeboer bericht dat hij geschorst was en een paar maanden later werd hij officieel uit zijn ambt gezet. Toch bleef hij preken, zij het niet meer in de Hervormde Kerk. Zijn kerkdiensten werden gezien als onwettig. Vele boetes werden hem opgelegd, bovendien kreeg hij tot twee keer toe een gevangenisstraf. De laatste keer duurde zelfs anderhalf jaar.

Nadat hij uit de gevangenis ontslagen was, trok hij als rondreizende prediker door het land. Met name in Zeeland ontstonden er tal van gezelschappen. Een aantal daarvan werden later omgevormd tot de zogenaamde Ledeboeriaanse gemeenten. Eén van die gemeenten was Borssele. Ledeboer heeft nogal wat gedichten nagelaten. In diverse daarvan komen schommelingen in het geestelijke leven ter sprake. Het gedicht ‘Hier en boven’ bestaat uit twaalf coupletten. In couplet vijf en zes schreef hij:

*Nu in de hoge,
Dan op het droge,
Nu op het land;
Nu in de wolken,
Dan in de kolken,
Diep in het zand.*

*Nu in het stille,
Dan in het kille
Wonder gehuil.
Nu in de zoelte,
Liefelijke koelte,
Dan in de muil.*

Het laatste couplet is na de beschreven bestrijdingen een lofzang:

*Alles moet enden,
Na deez’ ellende,
In Uwen lof;
Die Gij geschonken
Hebt, en maakt dronken,
Heer! uit Uw hof.*

Een bijzondere, dichtende negentiende-eeuwse predikant. ♦

► wordt vervolgd

Een revival in Asbury

C.S.L. Janse, Apeldoorn

Onder de studenten van de methodistische Asbury universiteit in de Verenigde Staten vond vorige maand een religieuze opwekking plaats. Honderden studenten bleven voortdurend met elkaar Bijbellezen, zingen en bidden.

Mensen uit heel Amerika trokken naar het kleine plaatsje waar de universiteit gevestigd is om dat wonder mee te maken. Sommigen hadden wel 45 uur gereden. Allerlei denominaties waren aanwezig. Meer dan Nederland heeft de Angelsaksische wereld een traditie van revivals, van opwekkingen. In de tijd van Jonathan Edwards vond de Great Awakening plaats, de Grote Opwekking. In het begin van de vorige eeuw was er het Azusa Street revival dat een belangrijke impuls vormde voor het ontstaan van de pinksterbeweging.

Een groot verschil

Nu is het bij een opwekkingsbeweging altijd de vraag wat er opgewekt wordt. Is de geestelijke opwekking het werk van Gods Geest of van de menselijke geest? Dat maakt een groot verschil. Een levensgroot verschil zelfs. Op zich is het opmerkelijk dat jongeren - en dan met name studenten -

spontaan bij elkaar komen om uit de Bijbel te lezen, te zingen en te bidden. Amerika is wel niet zo ontkerstend als Europa, maar ook daar loopt de betrokkenheid van jongeren bij kerk en godsdienst de laatste decennia duidelijk terug. En ook al zouden er in het samenzijn in de universiteitskapel bepaalde dingen zijn die wij niet zo gewend zijn en die we zelfs verkeerd vinden, dan is daarmee nog niet alles gezegd.

‘Het binnenste des harten is ons onbekend’, zo lezen we in de Dordtse Leerregels (hoofdstuk III-IV, par. 15). Maar wat van binnen leeft, openbaart zich altijd ook naar buiten. In leer en leven. In woorden en daden. ‘Van diegenen die hun geloof uiterlijk belijden en hun leven beteren, moet men naar het voorbeeld der apostelen het beste oordelen en spreken’, zo zeggen de Dordtse vaders in dit verband. Daarbij is natuurlijk wel de inhoud van dat geloof van belang. Het moet de kenmerken vertonen van een waar geloof. Een geloof waarin de drie stukken doorklinken die volgens onze Catechismus gekend moeten worden om te delen in de enige troost in leven en sterven. Waarin men weet heeft van de twee wegen: de door velen bewandelde brede weg die naar het verderf leidt en de smalle weg die naar het leven leidt, die weinigen zullen vinden. En van de ene Naam die onder de hemel gegeven is, waardoor wij moeten en kunnen zalig worden.

Ninevé

De mensen in Ninevé bekeerden zich

van hun boze weg, zo lezen we in het boek Jona (Jona 3:10). In een volstrekt heidense omgeving vond tot verdriet van Jona (hoever kan een kind en knecht van God van zijn plaats zijn!) een massale opwekking plaats. Zo kan ook nu door de krachtige werking van Gods Geest een opwekking plaatsvinden onder moslims of joden, roomsen of methodisten of waar dan ook. Maar wie door God in het hart geraakt is, zal het onder een onchristelijke godsdienst of een oppervlakkig christendom niet langer kunnen uithouden. Want daar worden mensen bedrogen voor de eeuwigheid en wordt God van Zijn eer beroofd.

Van veel religieuze revivals moet gezegd worden dat er meer vuur dan licht was. Dat het mensenwerk was. Dat de diepe vijandschap van de mens tegen Gods genade en ernst van de zonde niet werd verstaan.

Uit de beschikbare informatie over de opwekking in Asbury krijgt men niet de indruk dat het daar veel anders is. Maar al zou die opwekking maar voor één mens tot een eeuwige zegen zijn, dan zal er blijdschap zijn in de hemel (Luk. 15:7).

Nijkerkse beroerten

In de achttiende eeuw was ook in Nederland sprake van een opwekking. De zogenaamde Nijkerkse beroerten. Die opwekking werd door rechtzinnige predikanten verschillend beoordeeld. De bekende oudvader Van der Groe stond er kritisch tegenover. In zijn biddagpreken waarschuwt hij tegen ‘allerhande luidruchtig werk’. In ieder geval geldt: ‘Leg niemand haastelijk de handen op’ (1 Tim. 5:22). Er is altijd kaf onder het koren en niet zelden moet de vraag gesteld worden of er ook koren is onder het kaf. Wij leven in een tijd waarin velen openlijk met God en Zijn dienst gebroken hebben. Waarin niet weinigen die onder de waarheid zijn opgegroeid, daar radicaal of minder radicaal mee breken. Ons land keert terug naar het heidendom.

Hoezeer zou daarom onze bede moeten zijn dat er een honger zou komen naar het Woord van God, een honger gewerkt door Gods Geest. Want als Hij het land begerig gemaakt heeft, verrijkt Hij het grotelijks (Ps. 65:10). ♦

▶ Honderden studenten bleven met elkaar Bijbellezen, zingen en bidden.

‘Zo de HEERE het huis niet bouwt’

ds. H.A. van Zetten, derde scriba

Gouda, 15 februari 2023. De vijfde zittingsdag van de Generale Synode 2022. Ds. P. Mulder laat Psalm 127:1 zingen en mediteert over deze psalm: ‘Zo de HEERE het huis niet bouwt, tevergeefs arbeiden deszelfs bouwlieden daaraan; zo de HEERE de stad niet bewaart, tevergeefs waakt de wachter.’

Ds. Mulder: ‘We leven in het laatste der dagen. Wij kunnen de opengebroken stad van gezin en kerk niet bewaren. Tegelijk hebben we een Goddelijke opdracht om getrouw te waken, bouwend op het ene Fundament: ‘Jezus Christus en Dien gekruisigd’.

Vertrouwend: ‘De Kerk is niet onze zaak, het is de zaak des Heeren. De Koning van Zijn Kerk heeft getriomfeerd; Hij volvoert Zijn raad’. Een smeekbede volgt: ‘Heere, wilt U werken, om Christus’ wil, door Uw dierbare Geest, naar Uw welbehagen?’

Zo’n openingswoord geeft merkbaar hartelijke verbinding. We voelen allemaal: ‘Het gaat om de eer van de drie-enige God. Alleen in liefde, ootmoed en ware afhankelijkheid kunnen we vruchtbaar vergaderen’. Ds. A.H. Verhoef wordt hartelijk welkom geheten als vertegenwoordiger van onze Noord-Amerikaanse zustergemeenten.

Schriftgezag

In kerkelijk Nederland heeft een kaal-slag plaatsgevonden: veel kerken zijn gesloten, op veel kansels wordt de Bijbel niet gelezen als het onfeilbare Woord van God. Via ‘moderne hermeneutiek’ sijpelt de Schriftkritiek ook binnen aan de randen van de gereformeerde gezindte. Dat is levensgevaarlijk.

De vraag drong zich in een vorige synodezitting al op: is het mogelijk om al deze ontwikkelingen bij te houden, te duiden, en bezinning, vorming en toerusting te bevorderen? Hoe bevorderen we weerbaarheid tegen dit verwoestende gedachtegoed? Na een uitvoerige bespreking van een commissierapport hierover wordt besloten om (een) part-time studiesecretaris(sen) aan te trekken. Onder verantwoordelijkheid van de commissie Schriftgezag zal men voor een periode van drie jaar op dit thema een stimulerende voortrekkersrol gaan vervullen, zo veel mogelijk in samenwerking met de Theologische School.

Preekbeurtenregeling

De GS besluit tot een eenvoudige regeling met betrekking tot data voor de preekbeurtenregeling: jaarlijks vanaf 1 juni kunnen preekbeurten afgesproken worden met studenten, consulenten en emeritus-predikanten. Vanaf 1 juli kunnen overige afspraken gemaakt worden. Studenten van de Theologische School hebben altijd voorrang.

Toerusting

Wat is ‘beking’ precies? Wat betekent ‘heiligmaking’? De praktijk is helaas dat de nieuwe generatie bij zulke vragen niet eerst grijpt naar de dogmatiek van ds. G.H. Kersten

of een boek van Boston of Watson, maar zo’n woord intikt in Google. Het duizelt je dan vanwege de wirwar aan meningen en visies, soms ogenschijnlijk in vertrouwde klanken. Natuurlijk moeten we het lezen van Gods Woord en verantwoorde boeken boven alles stimuleren, maar de realiteit vraagt om een alternatief dat digitaal toegankelijk is. Besloten wordt, naast wat de Jeugdbond al doet, om korte, professioneel vormgegeven audio-bestanden te gaan aanbieden. Die moeten kernbegrippen uit Schrift en belijdenis en daarmee uit de Schriftuurlijk-bevindelijke prediking voor onze jongeren verhelderen. Overigens wordt benadrukt dat persoonlijk contact met onze jongeren onvervangbaar is.

Interne eenheid

Hoe kan de eenheid binnen ons kerkverband worden versterkt? De antwoorden liggen misschien wat voor de hand, maar dit vraagt wel om initiatief en structurering. Het gaat daarbij om het onderlinge gesprek, een kwetsbare houding in een bedding van vertrouwen. Dat begint met onderlinge ontmoeting. Het vraagt liefde, waarachtige ootmoed en moed. Kijk elkaar recht in de ogen, spreek elkaar eerlijk aan, ‘de waarheid betrachtende in liefde’. Laat elke predikant zo mogelijk deelnemen aan de predikantenconferenties en de studiedag.

Verdere concrete suggesties zijn: ambtsdragersonthoetingen in classicaal verband, meer tijd voor inhoudelijk gesprek bij kerkvisitaties, een actievere rol van de consulent. Na een uitvoerige bespreking wordt ook opgemerkt: wees in de eerste plaats zuinig op wat er mag zijn. Bovendien: de Heere bewaart Zijn Kerk. Maar ook: een kerkverband vraagt loyaliteit en dat mag ons wat kosten. We zijn dit aan elkaar verplicht. En: dit is niet het probleem van ‘een ander’, we hebben hier allen een taak. Laat het bevorderen van interne eenheid een aandachtspunt zijn in alle kerkenraden en gemeenten. Besloten wordt om de doorwrochte notitie breder te verspreiden. ♦

► wordt vervolgd

Curatorium van de Theologische School

Namens het curatorium:
ds. A. Schreuder, voorzitter
ds. G. van Manen, secretaris

Zo de Heere wil en wij leven zal van maandag 22 mei tot en met woensdag 24 mei het curatorium van de Theologische School weer vergaderen. Deze dagen zijn bijzonder bedoeld om de personen te horen die begeren toegelaten te worden tot het volgen van de lessen aan onze Theologische School.

Het zijn belangrijke dagen voor de kring van onze gemeenten. Daarom mocht de Heere door Zijn Geest het gebed in onze harten willen werken of Hij Zelf ons mannen zou willen toeschikken die Hij met genade bedeelde en met gaven versierde om te mogen dienen in het wondere ambt van herder en leraar.

Wij weten dat de Heere Zijn Woord ook tijdens leesdiensten gebruiken wil tot zaligheid, maar de apostel Paulus zegt op meerdere plaatsen dat het Woord 'gepredikt' dient te worden. Hoewel wij het geheel onwaardig zijn en de Heere ons rechtvaardig voorbij kan gaan, mocht Hij toch de nood van de vacante gemeenten willen opbinden. Wat zou het groot zijn als de Heere aan ons kerkverband naar Zijn soeverein welbehagen wil gedenken en in Zijn gunst ons nog weer mannen wil schenken, die tot dienaren van het Goddelijke Woord opgeleid mogen worden. We lezen in Matthéüs 9 dat Jezus

tot Zijn discipelen zegt: 'De oogst is wel groot, maar de arbeiders zijn weinige; bidt dan den Heere des oogstes, dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitstote'. Bij dat laatste vermeldt de kanttekening: uitwerpe, dat is, uitzende, hen door de kracht Zijns Geestes gewillig en bekwaam gemaakt hebbende.

Alleen die personen kunnen worden gehoord die een attest van hun kerkenraad hebben ontvangen. Bij de aanmelding dient de volgende procedure te worden gevolgd:

1. U meldt u aan bij uw kerkenraad. Een voorwaarde is wel dat u minstens één jaar belijdend lid bent van onze Gereformeerde Gemeenten.
2. Indien de kerkenraad u een attest verleent, wordt dit attest u persoonlijk overhandigd.
3. Een brief met het bijgevoegde attest wordt door u verzonden en dient uiterlijk donderdag 20 april in het bezit te zijn van de secretaris.

Aan de kerkenraad wordt daarna een formulier toegezonden, dat volledig en zorgvuldig ingevuld dient te worden. Aan uzelf wordt ook een formulier toegezonden, waarop de van belang zijnde persoonlijke gegevens door u worden verstrekt. Indien de gemeente vacant is, is het noodzakelijk dat de consulent aanwezig is op de betreffende kerkenraadsvergadering. Op het formulier dient de mening van de consulent duidelijk te worden weergegeven. Genoemde formulieren dienen op korte termijn aan de secretaris van het curatorium te worden teruggezonden. De betrokkene ontvangt tijdig bericht op welk tijdstip hij verwacht wordt om gehoord te worden.

Alle correspondentie dient te worden gericht aan de secretaris van het curatorium:

ds. G. van Manen
Staverdensedweg 31
8075 AN Elspeet

In deze oproep is mede begrepen het uitzien naar mannen die (na de opleiding) als zendingpredikant mogen uitgaan.

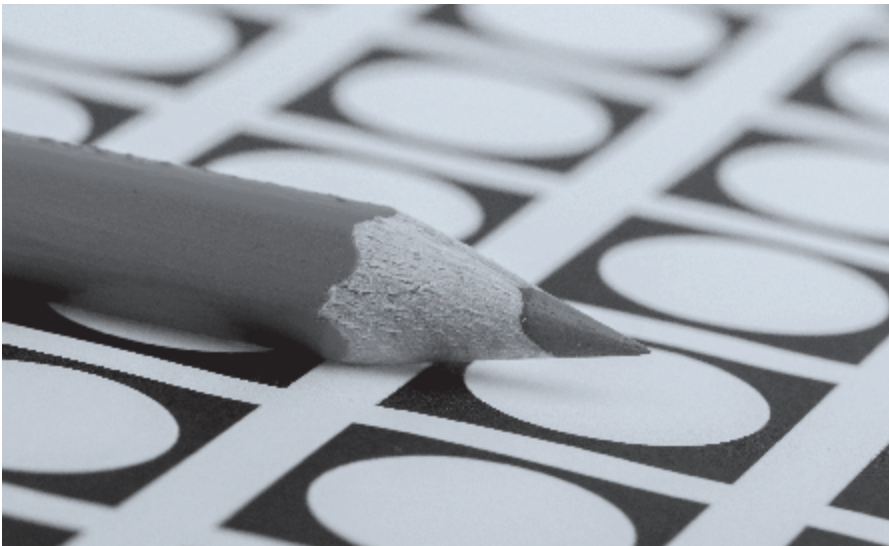
De nood dringt ook voor de verschillende zendingsgebieden!

De curatoren bevelen zich, met de docenten en de studenten bij de voortduur in uw aller voorbede aan. De Heere verlene ons zo elkaars lasten te mogen dragen. ♦

Geen stem te verliezen

M.W. Pos, Benthuisen

Het zullen de verkiezingen voor de Provinciale Staten van 2015 zijn geweest. Tijdens mijn zaterdagbaantje begon ik tegen mijn (eveneens kerkelijke) collega over de uitslagen. Tot mijn verbazing vroeg ze: 'O, was dat afgelopen woensdag?'

► Het maakt nogal wat uit waar je op stemt.

Haar stem was dus verloren gegaan. Terwijl er bij de verkiezingen voor de provincie juist zo veel op het spel staat, omdat we eigenlijk twee keer stemmen. Laat dit artikel er een beetje bij helpen om te voorkomen dat er op 15 maart een stem verloren gaat.

Er staat veel op het spel. Natuurlijk, de verkiezingen gaan in de eerste plaats over de provincie. Provincies moeten aan de slag met het ingewikkelde stikstofdossier en moeten al gauw plannen inleveren bij het kabinet om de uitstoot te vermindere(n). Provincies gaan ook over ruimtelijke ordening. Concreet gaat dat vaak over de toewijzing van woningbouwlocaties. En in het verlengde van

stikstof en woningbouw ligt de vraag hoe we ervoor moeten zorgen dat dorpen niet vergrijzen en lokale voorzieningen onder druk komen te staan. Ook verkeer en (openbaar) vervoer vallen onder de verantwoordelijkheid van de provincie.

Eerste Kamer

Maar, aan die stem voor de Provinciale Staten zit nóg een stem vast. Want de (nieuw gekozen) leden van de Provinciale Staten kunnen hun stem uitbrengen voor de Eerste Kamer. En daar staat nog veel meer wetgeving van betekenis op de agenda. Denk aan de onzekere toekomst voor landbouw en visserij. Maar nog belangrijker: er staan in de Eerste

Kamer ook veel zaken op de agenda die op gespannen voet staan met de Bijbel.

In de Tweede Kamer wordt nu gesproken over de transgenderwetgeving: is er nog een oordeel van een deskundige nodig om van geslacht te veranderen? Wanneer de Tweede Kamer akkoord gaat, moet de Eerste Kamer de wet behandelen. En over voltooid leven heeft D66 een wetsvoorstel in voorbereiding. Dat is gelukkig weer naar de achtergrond geraakt, maar de Eerste Kamer wordt voor vier jaar gekozen. Het is goed denkbaar dat het wetsvoorstel in de komende vier jaar weer tevoorschijn wordt gehaald. Dan zal de Eerste Kamer er ook over moeten beslissen.

Daarnaast mogen we ook nog stemmen voor de waterschappen. Ook daar zijn mensen actief die op een praktische wijze politiek willen bedrijven, ook met de Bijbel in de hand.

Oprechtheid

Het maakt dus nogal wat uit waar u of jij op stemt. In campagnetijd worden nogal eens beloften gedaan, die niet altijd worden nagekomen. Dat is van alle tijden. De Italiaanse humanist en politiek filosoof Machiavelli (1469-1527) beschouwde 'daadkracht' als belangrijkste politieke deugd, een opvatting die ook vandaag de dag nog populair is. Hij stelde dat regerders niet alleen het goede moeten doen, maar soms ook het minder goede, zoals hun woord breken zodra dat uitkomt. Maar de nadere reformator Willem Teellinck kon daar niet mee uit de voeten. Aan de hand van Psalm 101 schreef hij het boek "De Politieke Christen", waarin hij heel andere begrippen noemt als kenmerk voor een goed politicus: oprechtheid en trouw moeten een politieke christen kenmerken.

Er is keus genoeg: er zijn politici die vooral een tegengeluid laten horen, of die vooral bepaalde sectoren steunen. Ook is er in veel provincies keus uit meerdere christelijke partijen. Voor sommigen is de Bijbel vooral een Boek met mooie verhalen waar we iets van kunnen leren. Maar Gods Woord is meer dan dat: het moet het richtsnoer zijn voor ons hele leven. Laat dat op 15 maart de doorslag geven! ♦

**”Prediker van de ene Naam,
Levensschets van ds. A.F. Honkoop”
W.B. Kranendonk**

uitg. De Banier; 198 blz., € 24,95.

W.B. Kranendonk heeft onze gemeenten een dienst bewezen door een levensschets te schrijven van ds. A.F. Honkoop. Eerder is er ook een uitgave geweest over het leven van zijn vader, ds. P. Honkoop. Toen de broers Van Toor daarmee bezig waren, zei ds. A.F. Honkoop: ‘Ik weet niet of mijn vader dit wel gewild zou hebben’. Toch heeft hij toen aan die uitgave zijn bijdrage gegeven. Hetzelfde zouden we nu kunnen zeggen van deze uitgave, waarbij het toch goed is dat op deze manier, zoals Kranendonk dat in zijn Voorwoord schijft, hetgeen ds. Honkoop en zijn broeders voorstonden in gedachtenis gehouden wordt ‘bij de huidige en toekomstige generaties’.

Een van de waardevolle punten van dit boek is dat de auteur ds. Honkoop zelf naar voren laat komen. Door daarbij de bronnen te vermelden, wint de levensschets aan kracht. Hierdoor komt het genadeleven, zoals de Heere dat in hem werkte, op authentieke wijze over. Het is niet mooier gemaakt dan het is. Het tweede wat opvalt is de nadruk op de prediking. Dat geeft de titel ook al aan. Niet minder dan tien van de achttien

hoofdstukken hebben direct verband met zijn ambt van dienaar des Woords. Daarnaast is er ook terecht aandacht voor het feit dat hij leiding heeft gegeven in onze gemeenten. Toch wilde hij geen leider zijn. Met name uit de openingswoorden bij vergaderingen of synodepreken bleek dat het hem ook dan ging om die ene Naam. Wat kon hij verblijd zijn als hij daar iets van vernam. Hij kon ook scherp zijn als er wel ‘vromigheid’ was, zonder inhoud. Ooit sprak hij er met mij over dat zijn vader niet preekte over Simeon en zelfs niet over Simeon en het Kindeke, maar over het Kindeke en Simeon. In hoofdstuk 17 komt dit duidelijk naar voren.

Tegelijkertijd lezen we door heel dit boek heen dat de Heere plaats maakt voor Christus door Zijn ontdekkend werk. Bovendien blijft het ook niet alleen bij de openbaring van Christus, maar preekte ds. Honkoop ook de staten van Christus. Niet alleen het ‘door Wie’, maar ook het ‘hoe’ van het zalig maken was een belangrijk deel van zijn prediking. We zijn blij dat Kranendonk dat ook heeft laten doorklinken. We hopen ook zo van harte dat dit in onze gemeenten mag blijven, zodat met het heengaan van hem die we zeer lief hebben gehad, het doorleven van Christus in Zijn staten mag blijven. Een aanbeveling is niet nodig. De tweede druk is al uit! We hopen dat het boek door velen gelezen mag worden.

ds. D. de Wit, Ommeren

Boekaankondigingen

**”Een vast vertrouwen”, Anthony Burgess;
uitg. De Banier; 235 blz., € 19,95.**

Anthony Burgess (1600-1663) was lid van de Westminster Assembly. Hij schreef vele boeken, onder meer dit boek over de noodzaak van geloofszekerheid. Dit is een deel in de serie “Puriteinse parels”.

**”Christus kennen”, Mark Jones;
uitg. De Banier, 331 blz., € 24,95.**

In dit boek belicht Mark Jones, sinds 2007 voorganger van de Faith Vancouver Presbyterian Church in Canada, het komen tot de kennis van Christus. Met een voorwoord van J.I. Packer. Voor lezers met enig onderscheidingsvermogen.

**”Het kruis verdragen en schande veracht”,
C.H. Spurgeon; uitg. Den Hertog; 128 blz., € 17,90.**

Boekje met veertig overdenkingen voor de lijdenstijd, geselecteerd uit de preken van Spurgeon. De tekst op de achterflap raadt aan: ‘Neem elke dag tien minuten om stil te staan bij het lijden van de Zaligmaker’.

**”Waar Gij Uw voetstap zet”; ds. G.J. Blankers;
uitg. GBS; 79 blz.; € 9,95.**

In vijf verhalen neemt de auteur ons mee naar het noorden van Syrië. Er worden ontmoetingen beschreven in een door oorlogsgeweld en genocide geteisterd gebied. Tegelijk mag ook hier Gods Woord open gaan.

**”Immanuël, Namen van Christus”, Octavius Winslow;
uitg. Den Hertog; 191 blz., € 18,90.**

In de Bijbel worden aan de Heere Jezus Christus vele namen gegeven. In dit boek mediteert Octavius Winslow over tien van Zijn namen.

Weet u het?

Gij weet dat na twee dagen het pascha is, en de Zoon des mensen zal overgeleverd worden om gekruisigd te worden.

Mattheüs 26:2

Hoe gedraagt Jezus Zich? U weet, na twee dagen is het pascha...

U weet het en Ik weet het anders dan u, Mijn verblinde discipelen. Staren wij bewonderend op Hem, Die ons zo uitnemend heeft liefgehad? Bewonder Zijn heilige kalmte, Zijn verzekerd voornemen om te volharden tot het einde. Niet de minste verwarring is in Zijn geest te bespeuren.

Dit wist Hij niet uit voorgezien gedrag van de mensen, maar uit de raadslag van God, waarin ook de plannen van de mensen zijn geregeld. Hij wist dit alles reeds van eeuwigheid, want

Hij wilde immers Borg zijn. Het zwaard van Gods gerechtigheid zag Hij schitteren en blinken, gericht op Zijn borst. Het ergste wordt Hem niet *bedreigd*, maar *aangedaan*; het moet! Bewonder Zijn vast besluit. Hier is stof voor het geloof om te bewonderen, altijd weer en steeds meer. Op dit besluit komt Hij niet terug. Dan was dit onze ondergang geweest.

De discipelen verstonden Hem niet. Zij waren zo verblind voor het feit *dat dit gezonden zijn door de Vader* Zijn kruisdood insloot.

En toch doen ook wij als de discipelen. Wij willen niet de wijze van vrije genade, wij willen ons leven niet verliezen om het te behouden. Wij begeren niet om met Hem gekruisigd te worden en zo op te staan. Wij hielden krampachtig vast aan het eigen leven, totdat... Hij ons te sterk werd en Hij ons heeft overmocht. Wij wilden en konden niet

DS. I. KIEVIT
(1887-1954)

langer tegenstaan! Wij gaven het op tegen God, en Christus werd ons deel, ons zaligst lot, door tijd noch eeuwigheid te scheiden. Bewonder Zijn wijsheid in het vertellen aan Zijn discipelen. Hij doet geen beroep op hun gevoel, Hij spreekt niet sentimenteel, noch onzeker. Hij onderwijst hen van Zijn dood. Zo ging Hij uit eigen beweging vrijwillig de dood tegemoet. Leeft u voor eigen rekening? U kunt, zelfs met uw bloed, het rantsoen niet geven! Alleen het bloed van Jezus Christus reinigt van alle zonden.

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen

te Groningen,
ds. G.W.S. Mulder te Ridderkerk;
te Oostkapelle,
ds. J. van Rijswijk te Oud-Beijerland;
te Poederloijen,
ds. C. Sonneveld te Alblasserdam;
te Zwolle,
ds. E. Hakvoort te Norwich
(Ontario, Canada).

Bedankt

voor Hardinxveld-Giessendam,
ds. G.W.S. Mulder te Ridderkerk;
voor Krimpen aan den IJssel,
ds. J. van Rijswijk te Oud-Beijerland;
voor Vlissingen,
ds. W.A. Zondag te Dordrecht.

WIJZIGINGEN KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 200: Scriba in Hoogeveen is nu F. Zijderveld, Boekweitstraat 13, 7938 RE Nieuw-Balinge; tel. 0528-851281.

Blz. 278: Scriba in Sint-Annaland is nu G.D. Roeland, Burg. Smithstraat 37, 4697 HD Sint-Annaland; tel. 0166-652961 en 06-15553016; e-mail: scriba@gergemsintannaland.nl

Het geloof is de sleutel tot succes in de christelijke oorlog; het ongeloof is de zekerste weg tot de nederlaag.

- J.C. RYLE -

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Berichten

LIVESTREAM NOODHULP OEKRAÏNE

In het afgelopen jaar hebben we ontzettend veel giften van u ontvangen. Graag willen we vertellen wat hiermee gedaan is. Op woensdagavond 22 maart organiseren we een digitale presentatie. In een livestream van 20 minuten geven onze mensen uit het werkveld een concreet beeld van de initiatieven. Er is gelegenheid om vragen te stellen die we live zullen beantwoorden. Meer informatie op bijzonderenoden.nl/livestream

Deputaatschap voor Israël
Deputaatschap Bijzondere Noden

REGIOAVOND VROUWENBOND

De Bond van Vrouwenverenigingen organiseert op 14 maart (19.30 uur) een regioavond in de Bethelkerk te Bodegraven. Ds. A. Verschuure spreekt over 'De lieflijkheid des Heeren - aanschouwen of beschouwen' (Psalm 27). Leiding: ouderling A.A. van der Schans. Zie www.vrouwenbondgergem.nl

REGIO-AVOND EEN HANDREIKING

Op donderdag 16 maart houdt Een Handreiking een regio-avond in de Elimkerk te 's-Gravenpolder. Het thema is 'Jong en depressief'. Om 19.45 uur opent G. van Veldhuisen, voorzitter bestuur Zeeland, de bijeenkomst.

De avond wordt ook uitgezonden middels een livestream via de pagina van Ger. Gem. 's-Gravenpolder op www.kerkdienstgemist.nl Voor vragen: regiozeeland@eenhandreiking.nl of tel. 06-46452826.

EXCURSIE VOGG

De afdeling West van de Vereniging van Organisten van de Geref. Gemeenten organiseert op zaterdag 11 maart (13.30 uur) een excursie naar het orgel van de Hersteld Herv. Kerk te Ridderkerk (Baden Powellstraat). Gastheer Arjan Gorseman presenteert het instrument. Er is gelegenheid het orgel te bespelen. Iedereen is welkom.

KLEDINGBEURZEN

Krabbendijke - Kerk Geref. Gemeente, woe. 22 mrt., 15.30-21.30 uur, t.b.v. de stichtingen Joseba, MAF en For a Change. Informatie: kledingbeurskrabbendijke@gmail.com
Nieuwer ter Aa - Dorpsstraat 11, woe. 22 mrt., 15.30-17.00 en 19.00-20.30 uur, t.b.v. ZGG en Stichting Ontmoeting. Informatie: tel. 06-21925188.
Scherpenzeel - Sionkerk, zat. 18 mrt., 10.00-11.30 uur, t.b.v. zendingswerk in Guinee.

BACHCONCERT IN DORDRECHT

Op zaterdag 18 maart (16.00 uur) geeft

Dirk Jan Versluis een Bachconcert in de Julianakerk te Dordrecht. Om 15.30 uur licht hij het programma toe. Collecte voor een goed doel. In de omgeving kan gratis worden geparkeerd.

ZANGAVONDEN

Geldermalsen - Geref. Gemeente, zat. 18 mrt., 19.30 uur, psalmzangavond met Pieter Heykoop, orgel; leiding ds. A.T. Huijser; collecte voor Woord & Daad.
Lisse - Grote Kerk, zat. 18 mrt., 19.00 uur, zangavond met clubleden van Mefiboseth, jongerenkoor Hananja en gem. koor Shalom; collecte voor Helpende Handen, toegang vrij.
Lunteren - Hersteld Herv. Kerk, vr. 17 mrt., 19.30 uur, psalmzangavond t.b.v. St. Timotheos m.m.v. bovenstemgroep, Piet Heykoop, orgel; ds. A. Verschuure, meditatie.
Ridderkerk - Bethelkerk, vr. 17 mrt., 19.30 uur, Ridderkerks Mannenkoor, kinderkoor Comt nu met sangh, Bert Roest, orgel, leiding ds. G.W.S. Mulder; collecte t.b.v. Het Visnet, Ilias Psilos geeft toelichting op werk onder Romakinderen in Roemenië.
Rotterdam-Delfshaven - Pelgrimvaderskerk (Aelbrechtskolk), woe. 15 mrt. 20 uur, psalmzangavond, Gerben Budding, orgel, ds. C. Sonneveld, meditatie; toegang vrij; collecte voor Stichting Joseba.

Kerkdiensten

ZONDAG 12 MAART 2023

Aagtekerke 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; **Aalst** 9.30 en 14.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Alblasserdam** 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; **Amersfoort** 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; **Amsterdam** 15.00 uur ds. A.A. Brugge; **Apeldoorn** 10.00 en 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Zuid** 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 en

19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 16.00 uur stud. A.E. Brijder; **Berkenwoude** 15.00 uur ds. H. Brons; **Bodegraven** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. W.A. Zondag; **Borssele** 9.30 en 18.00 uur stud. J.J. Hoogerbrug; **Brakel** 15.00 uur ds. H.J. Agteres; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Capelle aan den IJssel-West** 19.00 uur ds. M.H. Schot; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Den Haag-Scheveningen** 19.00 uur ds. C. Sonneveld; **Dinteloord** 14.30 uur (H.D.)

ds. C. van Ruitenburg; **Dirksland** 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. K. Boeder; **Doe-tinchem** 15.00 uur ds. H. van der Heiden; **Dordrecht** 10.00 en 16.45 uur ds. W.A. Zondag; **Ede** 9.30 en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Eindhoven** 15.00 uur ds. A.T. Huijser; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 9.30 uur ds. P.G. Heijkamp en 18.30 uur ds. A. Verschuure; **Enschede** 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Enter** 18.30 uur ds. R. Kattenberg; **Ermelo** 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. J. Beens; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure;

Goes 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; **Gorinchem** 17.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Gouda** 9.30 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; **Goudswaard** 10.00 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; **'s-Gravenpolder** 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 18.00 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; **'s-Gravensande** 18.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Haamstede** 17.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 en 16.30 uur ds. G. Clements; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoogeveen** 19.00 uur ds. A. Schot; **Houten** 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Kampen** 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; **Kamperland** 15.30 uur ds. M. Karens; **Kapelle-Biezelinge** 10.00 en 16.30 uur ds. J. IJsselstein; **Katwijk aan Zee** 10.00 en 16.00 uur ds. B. Labee; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 9.30 en 15.00 uur stud. J. Janse; **Kootwijkerbroek** 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Krabbendijke** 9.30 uur ds. M. Karens en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 en 15.30 uur stud. R.T. Michielse; **Kruiningen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 18.30 uur ds. D.W. Tuinier; **Lisse** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Meeuwen** 9.30 en 14.30 uur stud. J.M. Evers; **Meliskerke** 9.30 uur ds. M. Boersma en 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Middelburg-Centrum** 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Middelharnis** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Mijdrecht** 10.00 en 15.30 uur ds. J.W. Verweij; **Moerkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Nieuw-Beijerland** 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuworp** 14.00 uur ds. L. van der Kuijl en 18.30 uur ds. C. Harinck; **Nieuwe-Tonge** 18.00 uur ds. J.J. Tanis; **Nieuwer Ter Aa** 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 16.00 uur ds. M. Boersma; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; **Ooltgensplaat** 18.00 uur stud. J. Janse; **Oosterend (Texel)** 10.00 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Oosterland** 14.30 uur ds. K. Boeder; **Oostvoorne** 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Opheusden** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 14.30 uur ds. M. Blok; **Oude-Tonge** 14.30 uur ds. H.A. van Zetten; **Poederroijen** 14.30 uur ds. C. Hogchem; **Poortugaal** 18.00 uur stud. R.T. Michielse; **Poortvliet** 10.00 uur ds. S.

Maljaars en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Puttershoek** 15.00 uur (H.D.) ds. J. van Rijswijk; **Rhenen** 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikerveer** 14.30 uur ds. W.A. Zondag; **Rijssen-West** 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 14.30 uur ds. P.C. Vlot; **Rotterdam-Alexanderpolder** 10.00 en 16.00 uur stud. J.C. Kriekaart; **Rotterdam-Centrum** 18.30 uur stud. J.C. Kriekaart; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; **Sint Annaland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. de Kok; **Sliedrecht** 9.00 en 16.00 uur ds. W.J. Karels; **Soest** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Silfhout; **Spijkernisse** 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Sprang-Capelle** 17.00 uur stud. J.M. Evers; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur stud. A.E. Brijder; **Terneuzen** 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Terwolde-De Vecht** 14.30 uur ds. A. Schreuder; **Tholen** 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veen** 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 en 16.30 uur ds. J. Schipper; **Vlaardingen** 18.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Viissingen** 9.30 uur ds. L. van der Kuijl en 15.00 uur ds. S. Maljaars; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; **Werkendam** 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Wierden** 15.00 uur ds. P.D. den Haan; **Woerden** 10.00 en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Wolphaartsdijk** 9.30 uur ds. P.C. Vlot, 14.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug en 18.30 uur ds. M. Karens; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 18.30 uur ds. J.B. Huisman; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 15.00 uur ds. J. Beens.

DINSDAG 14 MAART 2023

Krabbendijke 19.30 uur (Tijdrede) ds. P.C. Vlot; **Middelburg-Centrum** 19.00 uur (Afscheidsdienst) ds. J.M.D. de Heer; **Soest** 19.30 uur ds. W. Mouw; **Wolphaartsdijk** 19.30 uur ds. G. Beens.

WOENSDAG 15 MAART 2023

Alphen aan den Rijn 15.00 en 19.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Amersfoort** 19.30 uur ds. W. Visscher; **Berkenwoude** 19.30 uur ds. C. Hogchem; **Den**

Haag-Scheveningen 14.30 uur ds. H. Brons en 19.30 uur (Biddag) ds. W. Silfhout; **Den Helder** 10.00 en 15.00 uur (Biddag) ds. A. Verschuure; **Eindhoven** 15.00 en 19.30 uur (Biddag) ds. H.J. Agteresch; **Gorinchem** 15.00 en 19.00 uur (Biddag) ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **'s-Gravensande** 15.00 en 19.30 uur (Biddag) ds. H.A. van Zetten; **Hilversum** 19.45 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoofddorp** 15.00 en 19.30 uur (Biddag) ds. P. Mulder; **Hoogeveen** 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Kamperland** 19.30 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Lisse** 19.45 uur ds. B.J. van Boven; **Meeuwen** 9.30 uur ds. L. Blok en 14.30 en 19.30 uur (Biddag) ds. E. Bakker; **Melissant** 19.30 uur ds. A.A. Brugge; **Naaldwijk** 15.00 en 19.45 uur (Biddag) ds. J. van Rijswijk; **Nieuwer Ter Aa** 14.30 en 19.30 uur (Biddag) ds. W. Harinck; **Oosterend (Texel)** 10.00 en 16.00 uur (Biddag) ds. J. Beens; **Oostvoorne** 15.00 en 19.30 uur (Biddag) ds. M.H. Schot; **Ouddorp** 19.30 uur ds. D. de Wit; **Poederroijen** 14.30 en 19.00 uur (Biddag) ds. A.T. Huijser; **Poortvliet** 19.30 uur ds. C. van Krimpen; **Puttershoek** 14.30 en 19.30 uur (Biddag) ds. G.J. Baan; **Rotterdam-IJsselmonde** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Spijkernisse** 15.00 en 19.30 uur (Biddag) ds. J.B. Huisman; **Vlaardingen** 15.00 en 19.30 uur ds. M. Joosse; **Westzaan** 15.00 en 19.30 uur (Biddag) ds. C. van Ruitenburg; **Wierden** 15.00 en 19.30 uur (Biddag) ds. A. Schot; **Zeist** 19.30 uur ds. S.W. Janse.

DONDERDAG 16 MAART 2023

Beekbergen 19.30 uur (Evangelisatiedienst) ds. G. van Manen; **Bodegraven** 19.30 uur stud. R.T. Michielse; **Herkingen** 19.30 uur ds. L. Blok; **Houten** 19.45 uur ds. W. Harinck; **Katwijk aan Zee** 19.45 uur ds. W. Visscher; **Krimpen aan den IJssel** 19.45 uur ds. C. van Ruitenburg; **Middelharnis** 19.30 uur ds. G.J.N. Moens.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 12 MAART 2023

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 uur (Biddag) ds. C. Harinck en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36-b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

De Commissie Schriftgezag van de Generale Synode van de Gereformeerde Gemeenten is op zoek naar een

Studiesecretaris

De commissie heeft als opdracht een brede bezinning te stimuleren met betrekking tot Schriftgezag en de praktische consequenties daarvan op allerlei terreinen. De commissie doet dit in samenwerking met de Theologische School, het CGO, predikanten, kerkenraden en scholen. De Studiesecretaris levert een belangrijke bijdrage aan de voorbereiding en de uitvoering hiervan.

Werkzaamheden:

- De studiesecretaris publiceert artikelen, organiseert en woont netwerkbijeenkomsten bij, verzorgt toerustingsbijeenkomsten voor gemeenteleden, kerkenraden en schoolbesturen.
- De studiesecretaris volgt, inventariseert en bestudeert daartoe ontwikkelingen met betrekking tot het Schriftgezag in binnen- en buitenland.
- De studiesecretaris onderhoudt contacten met Bijbelgetrouwe theologen en ethici uit andere kerkverbanden.
- De studiesecretaris verantwoordt zijn werkzaamheden aan de Commissie Schriftgezag van de Generale Synode.

Profiel:

- De studiesecretaris is belijdend lid van de Gereformeerde Gemeenten.
- De studiesecretaris is bij voorkeur een academisch geschoolde theoloog.
- De studiesecretaris heeft bij voorkeur ervaring in het onderwijs.
- De studiesecretaris beschikt over goede communicatieve vaardigheden.
- De studiesecretaris beschikt over voldoende kennis van het Engels.

Taakomvang:

- De studiesecretaris is drie dagdelen per week (0,3 fte) beschikbaar.

Arbeidsvoorwaarden:

- De studiesecretaris wordt conform de CAO van de PKN ingeschaald en betaald en valt arbeidsrechtelijk onder het Centrum voor Godsdienstonderwijs (CGO).

Sollicitatie en Procedure:

U kunt uw sollicitatie met cv vóór 22 maart 2023 sturen naar het bestuurssecretariaat van het CGO: bestuurssecretarisse@cgo.nu
De sollicitatiegesprekken zullen D.V. eind maart plaatsvinden met de door de Generale Synode ingestelde Commissie Schriftgezag.

Informatie:

Via het bestuurssecretariaat van het CGO kunt u het door de Generale Synode aanvaarde rapport van de Commissie Schriftgezag opvragen. Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met ds. A. Schot (voorzitter) telefoonnummer: 0341-254306 of dr. E.G. Bosma (secretaris) telefoonnummer: 0548-517330.

Meisje 17 jaar **zoekt voor het nieuwe schooljaar een BBL werk/leerbedrijf verkoopmedewerkster niv 3.**

Omgeving Reimerswaal/Kapelle/Goes.
Reacties via sms/whatsapp:
06-30456054

Boekhandel

De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

VAN STAVEREN

Begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar 0172 23 33 38

vanstaverenbegrafenisverzorging.nl

Brakel. Burg. Posweg 55. VP € 479.000,- k.k.

Ruim vrijstaand familiehuis (218 m²) met schuurruimte (90 m²), voorzien van 7 slaapkamers (mog. tot meer). Meer info: www.funda.nl of bel 0418-672610.

BBV

Barneveldse Begrafenis Vereniging

voor een waardige, eenvoudige verzorging van begrafenissen in Barneveld en omstreken

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

Begrafenisverzoegers:

Dhr. G. de Groot
(06) 50 21 72 55
0342 - 44 18 12

Dhr. G.M. van Lagen
(06) 20 12 44 00

www.BBVer.nl

Bureau Mark.

**Luisteren,
met oog voor elkaar.**

+31 (0)6 53 29 69 57
mark@bureau-mark.nl

bureau-mark.nl

MARIAN HOEDEN Kootwijkerbroek
kerkhoeden, tassen en
kinder beenmode MP Denmark.

Huishoudelijke hulp gevraagd, op
maandag- of vrijdagmorgen 1x per wk.
Omgev. Barneveld. 06-55502218

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper J. Kooijman
010-458 31 12 **0182-58 39 32**
Capelle a/d IJssel Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

HUIB RUIJGROK
ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

**Juridisch advies en administratieve
en praktische hulp bij:**

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- executele en
conflictbemiddeling

Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
T 0344 745 104 M 06 19452290
info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

Begrafenisverzorging M. van Hees
078-6762273

Persoonlijke begeleiding en aandacht staan bij
ons centraal.

Altijd en overal te ontbieden.

Vanuit christelijke
overtuiging verzorgen wij alleen begrafenissen.

Hoeksche Waard en omgeving
vanheesbegrafenisverzorging@gmail.com
www.begrafenis-hoeksewaard.nl

JOH. DEHEER
toetsen en meer, sinds 1898

**UW ORGEL- ÉN
PIANO SPECIALIST**

www.johdeheer.nl

Leeghwaterstraat 46/47
3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611

**(Ambts)
kostuums**

een gevarieerde en
stijlvolle collectie
voor elke gelegenheid

den Engelsman & van Driel

Voorstraat 15 - Sint-Annaland - Tel. (0166) 65 24 90
www.denengelsmanenvandriel.nl

**Werken waar
liefde woont**

**Heb jij affiniteit met wonen en vastgoed en heb jij zin in een
afwisselende baan bij een dynamische woonzorgorganisatie?
Ben jij resultaat- en mensgericht? Welkom als:
Regisseur wonen bij Cedrah!**

📍 Centraal Bureau Barendrecht 🕒 24 uur per week

Solliciteren?
cedrah.nl/werkenbij

Cedrah
Wonen • Zorg • Diensten

Te huur: Otterville, Ontario, ruim woonhuis, 4-6 pers. Alle faciliteiten aanwezig. Vrij 18 jul-17 aug
tinekebaaij@gmail.com

G1 waspoeder van NeoLife
100% zuivere waspoeder, fosfaatvrij
Milieuvriendelijk, niet giftig
Veilig bij een gevoelige huid
Maart-aanb. | Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

Te huur: Scherpenisse, **vakantieapp.**
4 pers., zee en strand 5km, evt. ontbijt.
Info: 06-37172524

PSALMEN ZINGEN IN LIJDENSTIJD
D.V. ZATERDAG 18 MAART

19.30 uur - Toegang vrij!
Bethelkerk Geref. Gem. Geldermalsen
Leiding Ds. A.T. Huijser - Organist Pieter Heykoop

Bent u ook op zoek naar mooie **raambekleding**? Wij komen vrijblijvend bij u thuis adviseren! We nemen naast veel kleur en stofstalen ook jarenlange ervaring mee. Bel Jan op 06-36294314 of kijk op **wiltraamdecoratie.nl**

Huisje bij boerderij. Of liever kamperen?
ZWFrankrijk
www.kamperenopdeanderekant.fr

Vrijstaand vakantiehuisje Veluwe,
Uddel, 'Aardhuisje', 6 pers., wasm. en droger. Tel. 0651356365

Vakantie terugverdienen?
www.diskoffer.nl
vakanties met zondagrust

www.scheurfotokaarten.nl
Luxe fotokaarten voor elke gelegenheid. Een scherpe prijs voor de verkoping op uw eigen vereniging en/of goede doel.
0317-616735 / 06-51564461

Nieuw! Prekenschrijfboekje met uitgeschreven Bijbelteksten van De brede en de smalle weg:
www.ramshoorn.nl / 0622780238

Aankomend studente zoekt vanaf sept. '23 een **kostgezin** in **Zwolle** of omg. Reageren?
Woonruimte.zwolle@outlook.com

'Specialist in vloertegels, wandtegels en PVC vloeren'

Energieweg 8c | 4231 DJ Meerkerk | 0183 - 35 42 25 | kroonvloereninsteen.nl

KROON
VLOEREN IN STEEN

Verantwoordelijkheid, duidelijkheid, betrokkenheid, respect en talentontwikkeling

Deel jij deze kernwaarden? Wij komen graag in contact met een

DIRECTEUR(-BESTUURDER)

- Die het reformatorisch onderwijs uit overtuiging dient.
- Die als verbinder het gezicht van de school is.

Wat hebben wij te bieden?

- Een goed georganiseerde school met twee mooie gebouwen.
- Een prachtig team en een zeer betrokken achterban.
- Veel mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling.

Hierover voeren wij graag een goed gesprek!
Neem je contact met ons op?
Voor meer informatie: zie www.rsgm.nl

Het proces van werving en selectie wordt begeleid door Dick Both en Alex de Bruijn van Both & De Bruijn; leiderschap ontwikkelen.

Reboothschool
Geldermalsen

Solidamentum

Hé student (in spe)!

Op zoek naar gezelligheid en bezinning? Dan ben je bij onze studentenvereniging aan het juiste adres! Solidamentum heeft namelijk bezinning op Bijbelse grondslag en het bouwen van hechte vriendschappen hoog in het vaandel staan.

De vereniging bestaat uit drie kringen die elk een open avond organiseren. Kom geheel vrijblijvend een kijkje nemen op een van onze open avonden en ontdek hoe Solidamentum jouw studententijd verrijkt!

EDE - 16 maart
GOUDA - 11 april
ZWOLLE - 11 mei

Tijdens de open avonden zullen er sprekers een lezing uitspreken waarna er in kleiner verband stellingen besproken zullen worden. Ga voor meer informatie naar de website onderaan deze advertentie.

Tot dan!

www.solidamentum.nl

**MOOIE COLLECTIE ORGELS
VAN DIVERSE MERKEN
RUIME ERVARING IN
ZAAL- EN KERKORGELS**

**VERTROUWDE
KLANKEN...**

Stolk Orgels

NIEUWERKERK AAN DEN IJSSEL KRABBENDIJKKE
VRIJHEIDSLAAN 55 OOSTPOLDERWEG 15
2912 EA NIEUWERKERK A/D IJSSEL 4413 NN KRABBENDIJKKE

TEL. 0180 31 56 52 | WWW.STOLKORGELS.NL

*Begravenisonderneming
de Jongh*

Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begravenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam 0184 - 611 154
Waardenburg 0418 - 652 039
Werkendam 0183 - 701 017
Dordrecht e.o. 078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland 0184 - 683 838

info@begravenisondernemingdejongh.nl
www.begravenisondernemingdejongh.nl

Terlouw Parket, voor het leveren, leggen
en renoveren van **houten vloeren**.
Bel Kees Terlouw op 06-24241402 of
mail naar info@terlouwparket.nl

Kom bij ons op vakantie
Accommodaties van 4 en 6 pers.
op boerderij in De Friese Meren.
plattelandshuisjes_@outlook.com

**Toezicht houden op
een vernieuwende
onderwijsorganisatie?**

Voor onze Raad van Toezicht zijn
we per 1 juli 2023 op zoek naar
een nieuw lid met kennis van
juridische zaken. Kennis van HRM
is een pré.

Solliciteren
U kunt uw sollicitatiebrief en
cv tot en met 21 maart 2023
sturen naar
j.weeda@educatis-rpo.nl.
De gesprekken vinden
plaats D.V. 19 april 2023.

Scan voor meer
informatie:

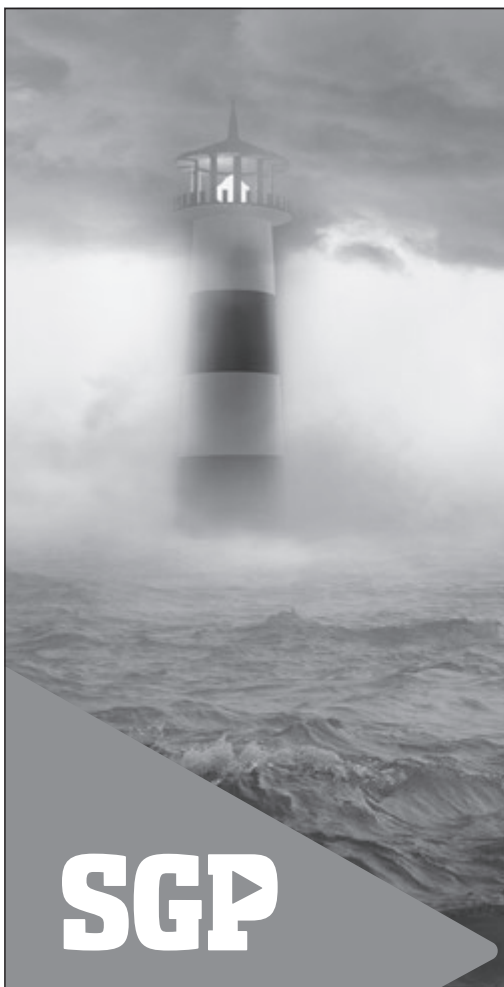
LID RAAD VAN TOEZICHT M/V
Amersfoort

Uitgebreide informatie en profiel
is te vinden op onze website
www.werkenbijeducatis.nl

 Educatis
Reformatorisch
Primair
Onderwijs

Educatis is een vereniging voor primair onderwijs op
reformatorische grondslag. Onder onze vereniging
vallen tien scholen in de regio Midden-Nederland.

SGP

STEM VAST EN ZEKER

Turbulente tijden. Nederland staat voor grote uitdagingen. Terwijl het vertrouwen verdwijnt. Het vraagt om koersvasten en daadkrachtige keuzes.

Je kan van de SGP zeggen wat je wilt, maar je weet wat je eraan hebt. De partij staat al meer dan 100 jaar voor politiek bij een open Bijbel. Het Woord van God. Hem loopt het niet uit de hand. Dat geeft vertrouwen. Vast en zeker.

*"Je kan van de SGP zeggen wat je wilt,
maar je weet wat je eraan hebt."*

Geef op D.V. 15 maart stem aan een helder Bijbelgetrouw geluid in uw provincie en waterschap. En draag zo óók bij aan het behoud van onze zetels in de Eerste Kamer.

Studio SGP

Kijk 10 maart live mee met Studio SGP op locatie in Zeeland of kijk de uitzending terug. Scan de code of ga naar youtube.com/sgpnieuws.

Te koop: ruime jaren-30 woning met naastgelegen kantoor. Perceel 830 m².
Dubbele bewoning toegestaan.
Ook geschikt voor mantelzorg, gezinshuis, enz. Hoofdweg 181-183, Ederveen (zie henkbosmakelaardij.nl voor meer info). Tel. 0318-300160

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatorisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

TE HUUR in Rijssen: woonhuis, in rustige wijk dichtbij kerk, winkels en bos.
Van 5 t/m 19 aug. 2023. Max. 6 pers.
06-83587821 - rijssen59@gmail.com

Te huur 4 pers. stacaravan in buitengebied van Elspeet
tel/wa/signal 06-10447953

De Oase is een diaconaal gastenhuis in Ouddorp, een plek om op adem te komen. Een oord van rust, structuur, ontspanning en bezinning. We bieden psychosociale en pastorale begeleiding. De Oase is een landelijke instelling en heeft een reformatorische identiteit.

Ontmoet ons op de Oase Fair

D.V. zaterdag 1 april,
9.30-15.30 uur

Oudelandseweg 27, Ouddorp

Meer dan 45 stands | Overdekt
Gratis toegang en parkeren

www.diaconaalgastenhuisdeoase.nl

Zoekt u een mediator of organisatie-adviseur?

Bel: 06 - 53868881

www.bvissermediation.nl
www.bvisserconsultancy.nl

Wij verzorgen alléén begrafeningen in elke woonplaats in Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in Kampen en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar en beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
Ditmar Markusse T 038 33 323 83

Regio Rijssen, Enter, Wierden
Benny Vos T 0548 540 053

Anja van den Belt - van den Dijk, Contactpersoon / verzorgdame

Regio Veluwe en omliggende gebieden
Johan van Lagen, Benny Vos & Mark Vos T 0577 401 689

Vertrouwd verzorgd

www.begrafenisverzorgingvos.nl

Adviseur Kwaliteit en Beleid
32-36 uur per week

Manager Bedrijfsvoering en Diensten
(tevens MT-lid) voor de aansturing van het
bedrijfsbureau en facilitaire dienst
24-36 uur per week

Wat hebben wij te bieden?

Meer dan wij hier kunnen beschrijven, neem snel contact op!

Durf jij het aan?

Scan de QR-code of bel 0182-680000

www.werkenbijwinterdijk.nl

BED & BREAKFAST
RECREATIEAPPARTEMENTEN

Fijn comfortabel bed

Incl. uitgebreid ontbijt

Ruime zithoek

Eigen keuken

(Elektrische) fietsen en e-choppers te huur

Wij respecteren de zondagsrust

Hof van Halle
Jolinkdijk 6
7025 EM Halle
0314 631700
www.hofvanhalle.nl

Eenzaam, beperking, eenverdiener, rouw of armoede? Stichting kleinsteun.nl luistert en steunt! 06-34180256
jong en oud (bel)maatjes & lotgenoten

**DE APP MET DUIZENDEN
CHRISTELIJKE MUZIEK-
EN VERTELC'D'S**

**Makkelijker
dan een
cd-speler**

 FamilyStream

Luister
nu gratis
1 maand
mee!

www.familystream.com

BROUWER
PSYCHOLOGEN

**Psychologische hulp voor
kinderen en volwassenen**

Brouwer Psychologen geeft hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Dat doen we vanuit onze christelijke identiteit, al ruim 30 jaar. Wij bieden o.a.:

- behandeling en begeleiding
- psychologisch onderzoek

Dit doen we ook voor mensen met een verstandelijke beperking.

Kijk op www.brouwerpsychologen.nl.
Of bel **0180 - 426955**

Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen
en Apeldoorn (nieuw)

**GEZINSCAMPING
IN FRIESLAND**

- Bosrijk gebied tussen de Friese Meren
- Ruime kampeerplekken
- Verkoop & verhuur chalets en safaritenten
- 4x per jaar fietsvakanties
- B&B arrangementen

WWW.DEVERBORGENDIJK.NL

Maak gebruik van onze service aan huis.
Prachtige collectie PVC vloeren.
Voor advies, egaliseren, leveren en leggen.
06-19557166 De Vloerenkoning.nl

Jouw bruidsjurk...

-Uniek -Maatwerk -Betaalbaar

 Atelier Joline

www.atelier-joline.nl
Reeuwijk

BOUWHOF
BEZIG MET JE HUIS.

BOUW, SANITAIR, KEUKEN EN INTERIEUR

SHOP.BOUWHOF.NL

Edisonstraat 115 2723 RT Zoetermeer 079 - 3310700 www.bouwhof.nl

De specialist in het milieubewust
isoleren van uw woning

**PROFIJT
ISOLATIE**

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Profiteer nu!! landelijke subsidie

www.profijtisolatie.nl

 de SAAMBINDER

Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

**Bijdragen van medewerkers,
boeken ter recensie en vragen voor de
rubriek 'Vraag en antwoord' naar:**

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk),
berichten en meditaties:**

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

**Opgaven kerkdiensten en
beroepingswerk**

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

**Advertenties en familieberichten
aan Verloop drukkerij**

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór
de week van verschijning aangeleverd te
zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-
morgen 9 uur.

Advertenties € 1,90 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

**Abonnementenprijzen
(bij vooruitbetaling):**

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten
en advertenties zonder overleg aan te passen,
in te korten of zonder opgave van reden niet
te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

EEN LIED IN DE HERBERG

Het begon al donker te worden. Hendrik liep over een eenzame weg. Het duurde lang voordat hij iemand ontmoette. Toen hij zag wie het was, wist hij dat het verkeerd zou gaan. Het was de man die de Bijbel van zijn vrouw had verscheurd. Maar Hendrik voelde dat God bij hem was.

'Ha ketter, ben je daar! Nu kunnen we afrekenen', bulderde de man.

'Zover ik weet, hebben we niets af te rekenen', antwoordde Hendrik.

'Niet?' riep de man driftig. Waarom breng je hier de mensen het hoofd op hol met je ketterse boeken en klop je hen de centen uit hun zak? Kom maar eens hier, dan zal ik je krijgen'.

'Weet wat je doet, ik ben niet alleen', antwoordde Hendrik rustig. 'Hij Die met mij is, is sterker dan hij die tegen mij is'.

De man keek om zich heen. Hij zag niemand.

'Dat zullen we wel eens zien!' schreeuwde hij.

Een ijzeren vuist greep Hendrik vast. Met zijn spa gaf de man hem een klap op zijn hoofd.

Hendrik viel, maar hij raakte niet bewusteloos. Met zijn grote handen haalde de man een touw uit zijn zak. Hij was vast van plan om hem te binden en in de rivier te gooien...

Hendrik bleef wonderlijk kalm. 'Het ergste wat u kunt doen, is mijn lichaam doden. Des te eerder zal mijn ziel in de hemel zijn', fluisterde Hendrik.

'Heere help, o Heere verlos me...', bad Hendrik.

De man rukte hem omhoog en trok hem achter zich aan naar de rivier.

'O Heere, gedenk aan het woord...'

Plotseling liet de man hem los en rende weg.

Hendrik staarde de man verbaasd na. De man had vast iets gezien waarvan hij was geschrokken.

'U toonde Uw almacht, Heere', fluisterde Hendrik.

Toen hij zijn weg vervolgde, zong het in zijn hart:

*Des HEEREN engel schaaft
Een onverwinb're hemelwacht
Rondom hem, die Gods wil betracht;
Dus is hij wél bewaard. ♦*

vervolgverhaal | Geesje Vogelaar-van Mourik - uitg. Gebr. Koster

44

Denk na!

Voordat je een kruispunt oversteeckt, kijk je of je veilig kunt oversteken. Dat vind je hopelijk heel vanzelfsprekend. Anders kun je zomaar een ongeluk krijgen!

Het is nodig dat je voorzichtig bent en goed nadenkt. Daar wist Salomo ook vanaf. Hij zegt in Spreuken 2:11: 'Zo zal de bedachtzaamheid over u de wacht houden, de verstandigheid zal u behoeden'. Dat is niet alleen nodig in het verkeer. Dat is heel de dag belangrijk! Dan vraag jij jezelf af: 'Is het goed wat ik wil gaan doen?' En, eigenlijk is het een nog een veel belangrijker vraag: 'Zou de Heere het goed vinden?' Dan ga je begrijpen dat de psalmist in Psalm 119:17 (berijmd) zegt: 'Geef mij verstand, met Godd'lijk licht bestraald'. Vanuit jezelf doe je soms zomaar iets zonder er goed over na te denken. Opeens is dat verkeerde woord uit je mond. Of ineens keek je toch even een filmpje waarvan je weet dat je ouders dit helemaal niet goed vinden. Wat erg! Daarom is het zo nodig dat je nadenkt voordat je 'zomaar' iets zegt of doet. Er komen zoveel 'onveilige' verleidingen op je af. Wacht dan even. Denk na. Kijk welke kant je op moet: de kant waarheen Gods Woord je leidt.

Leg de inhoud van de Tien Geboden naast alles wat je in je leven doet. De Tien Geboden bieden jou veiligheid. Dan pak je niet zomaar twee euro uit de portemonnee van je vader of moeder. En dan valt er niet zomaar een lelijk woord uit je mond. Je voelt dan dat je zondigt tegen een heilig God. Voel jij dit nog? Spreekt Gods Woord nog tot jou? Denk jij voldoende na bij alles wat je denkt, hoort, ziet en doet? Dat zal je voor zonden bewaren! Je leeft in een onveilige wereld! Denk na ... steeds opnieuw. Met een uitroepteken! ♦

Leestip: Spreuken 2:1-13

A. Janse-Pieterman, Rijssen

Vraag ^{en} antwoord

door
ds. Labee

Zo spoedig als mogelijk is

Wanneer moet een kindje ten doop worden gehouden?

Besneden ten achtsten dage

Baptisatus sum, ik ben gedoopt. Deze woorden moet Luther (1483-1546) in grote letters met houtskool geschreven hebben op één van de wanden in de Wartburg. De reformator werd menigmaal aangevochten door satan. Maar onder andere de troost van zijn doop deed hem de boze weerstaan. Daaraan moesten we denken bij deze ingezonden vraag. Vanuit de opvoeding had de vraagsteller meegekregen dat de eerste gang van een 'boreling' naar Gods huis was. Het Nieuwe Testament geeft geen voorschrift voor het tijdstip van de Heilige Doop. Wel weten we dat onder het Oude Verbond de jongetjes besneden werden op de achtste dag. Sommige uitleggers menen dat de achtste dag te maken heeft met Gods bijzondere zorg over het tere leven. Anderen denken dat het heenwijst naar Christus. Hij stond op uit dood en graf na het verstrijken van de zevende dag, de Joodse sabbat. Hoe het ook zij, in de Acta van de Synode die in 1574 in Dordrecht bijeenkwam, lezen we: 'Het verbond Gods zal in de kinderen (zo haast als men de Doop christelijk bekomen kan) met de Doop verzegeld worden, tenzij, dat er enige zware oorzaak zij, om de Doop een tijdlang uit te stellen, waarover de consistorie [kerkenraad] oordelen zal. Maar de affectie der ouders, die de Doop hunner kinderen begeren uit te stellen ter tijd toe, dat de moeders zelve haar kinderen presenteren, of op de gevaders lang wachten, is geen wettige oorzaak om de Doop lang uit te stellen.'

Onze Generale Synode (2019) herformuleerde het kernachtig: 'Het verbond van God wordt aan de kinderen van de christenen met de Heilige Doop bezegeld, zo spoedig als de bediening daarvan mogelijk is. Dit vindt plaats in de openbare samenkomst van de gemeente, wanneer Gods Woord gepredikt wordt'.

Het zal duidelijk zijn dat de Reformatie zich distantieerde van de roomse opvatting dat de doop de 'deur des heils' is. De Heilige Doop is niet strikt noodzakelijk tot zaligheid. Tegelijkertijd wilden ze beslist niet de indruk wekken gering te denken over de betekenis van

dit sacrament. Het onnodig uitstellen hebben ze terecht sterk veroordeeld! Guido de Brès (1522-1567) hield zijn zoon Israël de dag na zijn geboorte ten doop...

Merk en veldteken

In de dagen van de Reformatie was het regel dat in de eerste eredienst na de geboorte een kindje ten doop werd gehouden. De moeders waren er dus nooit bij! Dat is de reden dat in het oorspronkelijke doopformulier alleen de vaders werden aangesproken bij de doopvragen. Calvijn (1509-1564) bepaalde dat de vader de 'doopheffer' was en het ja-woord moest geven. Onder invloed van de Verlichting(!) kwam de bepaling dat er gewacht moest worden met de doopplechtigheid totdat de moeder erbij kon zijn. Ook werd het gebruikelijk dat er vaste 'doopdiensten' kwamen, zodat in grotere gemeenten niet weken achtereen het sacrament bediend werd. Samenvattend zal wel duidelijk zijn geworden dat onze vaders vanuit hoogachting voor het sacrament, allermeeest voor de Insteller ervan, aandrongen om de bediening niet nodeloos uit te stellen. De al genoemde Guido de Brès schrijft er zo stellig over in onze Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 34, waarvan we het eerste deel citeren: 'Wij geloven en belijden dat Jezus Christus, Die het einde der wet is, door Zijn vergoten bloed een einde gemaakt heeft aan alle andere bloedstortingen die men zou kunnen of willen doen tot verzoening en voldoening der zonden; en dat Hij, afgedaan hebbende de besnijdenis, die met bloed geschiedde, in de plaats daarvan heeft verordend het sacrament des Doops, door hetwelk wij in de Kerke Gods ontvangen en van alle andere volken en vreemde religies afgezonderd worden, om geheellijk Hem toegeëigend te zijn, Zijn merk en veldteken dragende; en het dient ons tot een getuigenis dat Hij in eeuwigheid onze God zijn zal, ons zijnde een genadig Vader'. Lezer(es), is deze troost door Gods genade ook uw troost? ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.